Mida sina kanepiga teed?

Aasta aega tagasi sai mul villand sellest, et kanepit puudutavad meediakajastused on ühesugused, iganenud ja imalad. Kanepiaktivistid toovad välja häid punkte aruteludes, aga paraku on need jäänud Eesti oludesse ankurdamata. Kanepivastased on aastaid korrutanud habemega hüsteeriat, mille autoriks oli rassist H. Anslinger. Kahjuks ei rõhu praegusele Eesti olustikule kumbki osapooltest, mis minu hinnangul ongi suurim kanepidebati probleem. Seetõttu, toomaks midagi uut areenile ja soovides rääkida kanepist konkreetselt Eesti kontekstis, otsustasin käivitada omaalgatusliku üle-eestilise kanepiküsitluse. Tänase seisuga (04.02.2019, kell 13:23) on laekunud 789 vastust. Iga viitsiv kodanik saab minna veebilehele 420estonia.ee ja lugeda 640 vastust, mis on muutmatul kujul avaldatud. See on ainulaadne võimalus kujundada oma isiklik ja autentne järeldus, mis tugineks toorele infole.

Kanepiolukorra ülevaade

1) **Demograafiline ülevaade**
   Demograafilised andmed on nooremate tarbijate poole kiivas, kuna küsimustik levib internetis, kus kasutajaskond on pigem noor. Sellele vaatamata saab öelda, et alaealised moodustavad kanepitarbijatest kolmandiku. 67% kannabinistidest on täiskasvanud. Noorim vastanu on praeguse seisuga 13 ja vanim 68.

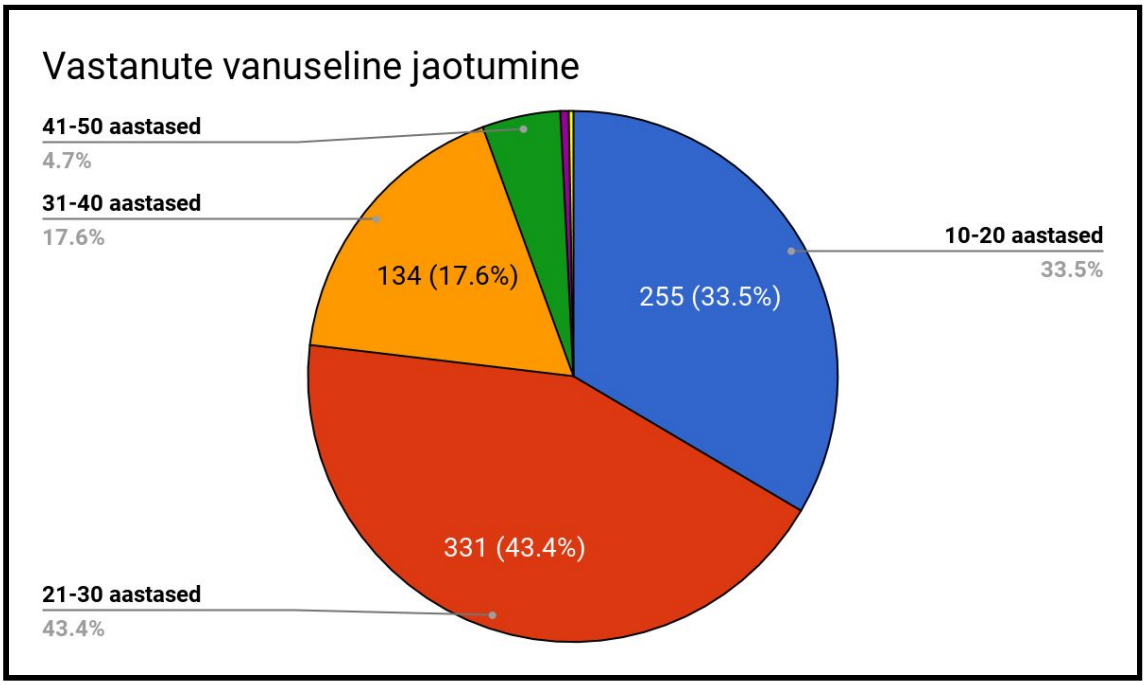

2) **Esmaste proovimiste vanuseline jagunemine** Vaatamata sellele, et ligikaudu 70% kanepitarbijatest on täiskasvanud, proovis neist ~70% kanepit alaealisena. USA osariikides ja näiteks Kanadas on kanepitarvitamine lubatud alates 21. eluaastast. Eestis proovivad kanepit 21 aastaselt või vanemalt vaid 10,5% tarvitajatest. 25 aastaselt või vanemana proovib kanepit vaid 5% tarvitajatest.

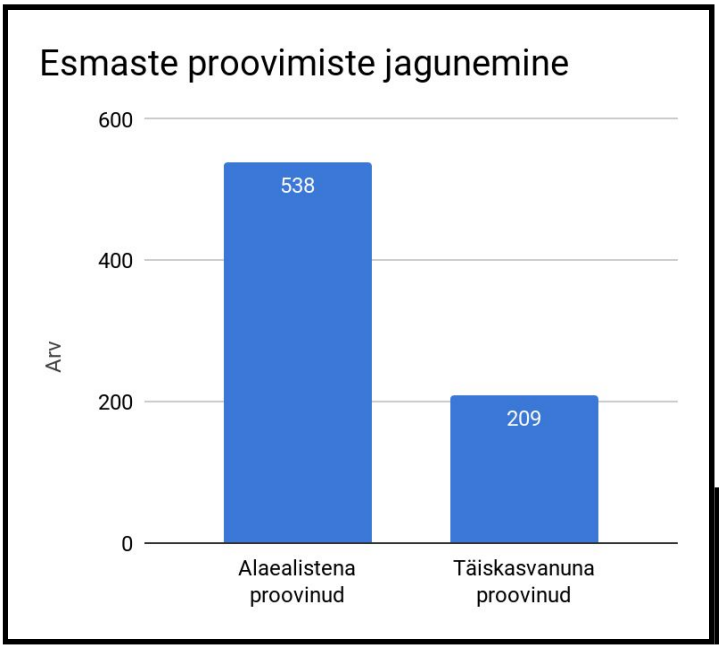

18 või vanemana proovinud ~28%
21 või vanemana proovinud ~10,5%
25 või vanemana proovinud ~ 5%

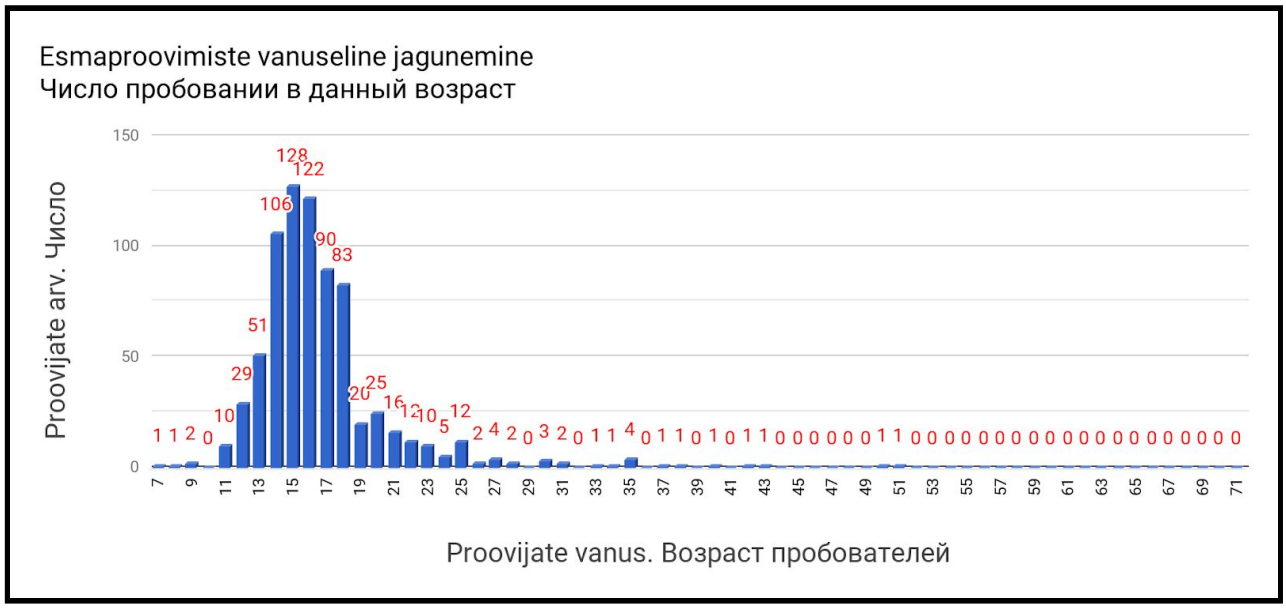

Noorim kanepiproovija Eestis oli 7-aastane. Vanim kanepiproovija oli 51, kui proovis.

3) **Oletuslikud Eestis käideldavad kanepikogused**

Sääraseid andmeid ametlikest kanalitest leida ei õnnestund, kuid siin tuligi appi eneseloodud küsitlus, mis aitas järgevaid mustale turule kingitavaid rahanumbreid kvantifitseerida.

761 vastaja seast minimaalne kuiselt tarvitatav kogus	0.1	grammi
761 vastaja seast maksimaalne kuiselt tarvitatav kogus	180	grammi
761 tarvitaja kuiselt tarvitatav kogus kokku	6978	grammi
761 tarvitaja keskmine kuiselt tarvitatav kogus	9.17	grammi
761 tarvitaja aastane tarvitatav kogus	83736	grammi
761 tarvitaja aastase tarvitatava koguse turuväärtus 20EUR/g hinna juures	€1,674,720.00	Eurot/aastas
Aastane “brutotulu” 5,5 Eur/g omahinna juures	€1,214,172.00	Eurot/aastas

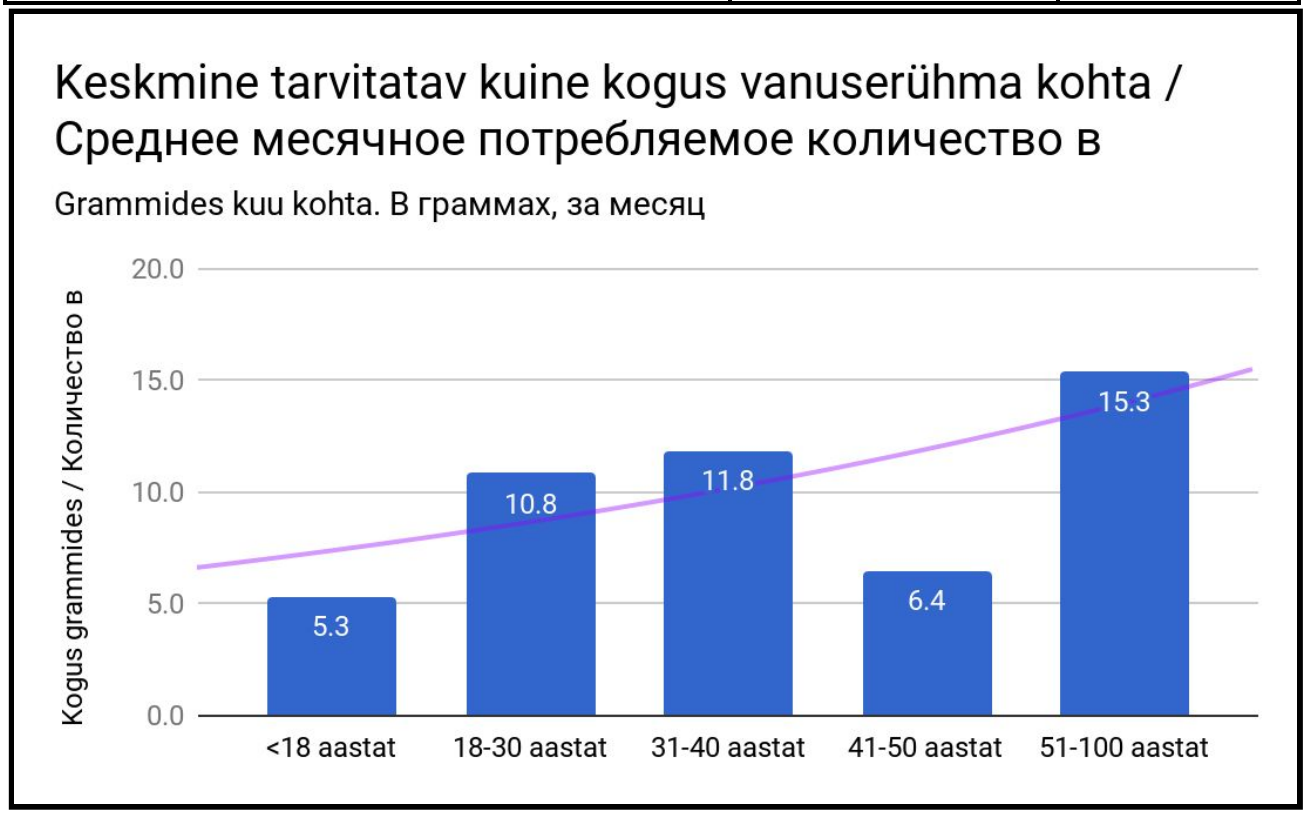

4) **Oletuslik üle-eestiline aastane kanepitarvitamine**

Kuna kindlaid andmeid on keeruline hankida ja ametlik statistika ei mõõda tarvitatavaid kanepikoguseid, on järgnevad arvud teoreetilist laadi. Usutavasti on need sellegipoolest parimad, mis on hetkel saadavad. Eeldan, et tihedad kanepitarvtajad on need, kes on elu jooksul kanepit tarvitanud 1-5 korda ja need, kes on tarvitanud 6+ korda. Järgnevad arvutused on tehtud TAI 2014 aasta andmete ja 420estonia küsitluse keskmise kuiselt tarvitatava kanepikoguse põhjal.

Kanepitarvitajaid Eestis (TAI) 2014 andmed 15-64 vanused, 6+ tarvitamist elu jooksul	38970	Inimest
Kanepitarvitajaid Eestis (TAI) 2014 andmed 15-64 vanused, 1-5 tarvitamist elu jooksul.	38970	Inimest
Oletuslik tihedate kanepitarvitajate arv	77940	Inimest
420estonia tarvitajate arv, kes tarvitavad üle 7,5 grammi ehk kriminaalse koguse	231/770	30%
Oletatav "kanepikriminaalide" koguarv aastal 2014	23382	Inimest

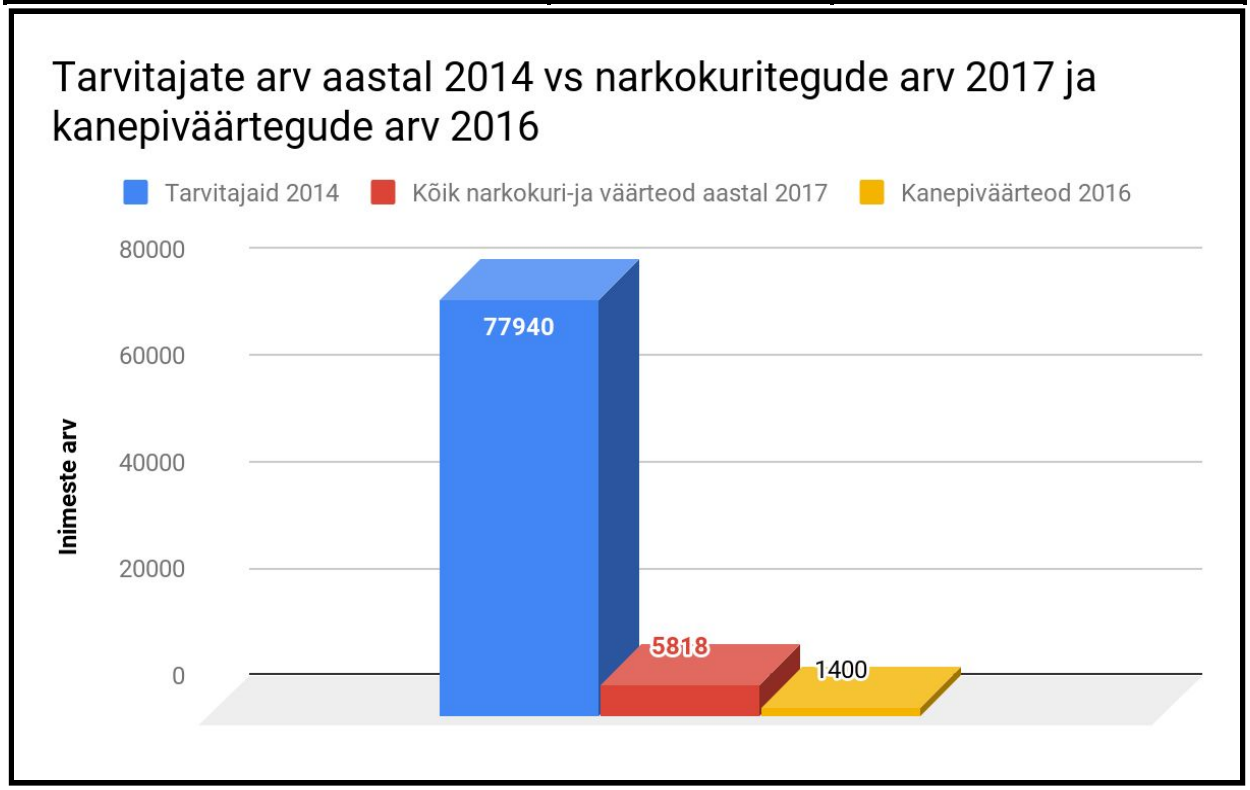

Kõigi narkokuritegude arv aastal 2017 moodustab **7,46%** tihedate kanepipruukijate arvust. (Kõik ained koos). Kõigi kanepiväärtegude arv aastal 2016 moodustab **1,15%** tihedate kanepipruukijate arvust.
Isegi oletades, et kanepikuritegusid oleks samapalju kui väärtegusid, moodustaks kõigi kanepikuritegude arv vaid **2,3%** tihedate kanepitarvitajate üldarvust.

Kas teadsite, et Eestis on ca.90 narkopolitseinikku? Kui 90 narkopolitseinikku külastaksid igal tööpäeval ühte kannabinisti, kuluks neil selleks **3,4** aastat. Üks vastaja kirjutas, et 0,3 grammise jointi eest määrati talle trahvi kaks kuud. Kui võtta kaks kuud ühe kanepitarvitaja menetlemise ajaks, siis kuluks kõigi kanepitarvitajate menetlemiseks 90 narkopolitseinikul kokku **~144** aastat.

5) **Palju raha kingitakse mustale turule igal aastal?** Toetudes TAI ja küsitluse andmetele saab ka seda hinnata.

77940 tarvitaja aastane tarvitatav kogus arvutades 420estonia küsitluse keskmise tarvitatava kuise kogusega	8576063	8.58
	grammi kanepit	tonni kanepit
Aastane musta turu kanepikäive 20EUR/g tänavahinna juures	€171,521,257.29	eurot aastas
Arvestades, et tarvitajate number on võetud aastast 2014 ja arvutades 420estonia keskmise kuise tarvitatava kogusega, on võimalik, et nelja aasta jooksul oleme "kinkinud" mustale turule	€686,085,029.17	Käive eurodes nelja aasta jooksul
Nelja aasta "brutotulu", kui arvestada grammi omahinnaks 5,5 EUR	€638,916,683.42	"Brutotulu" nelja aasta jooksul
Konfiskeeritud kanepi tänavahind (2015)	€17,666,000.00	eurot

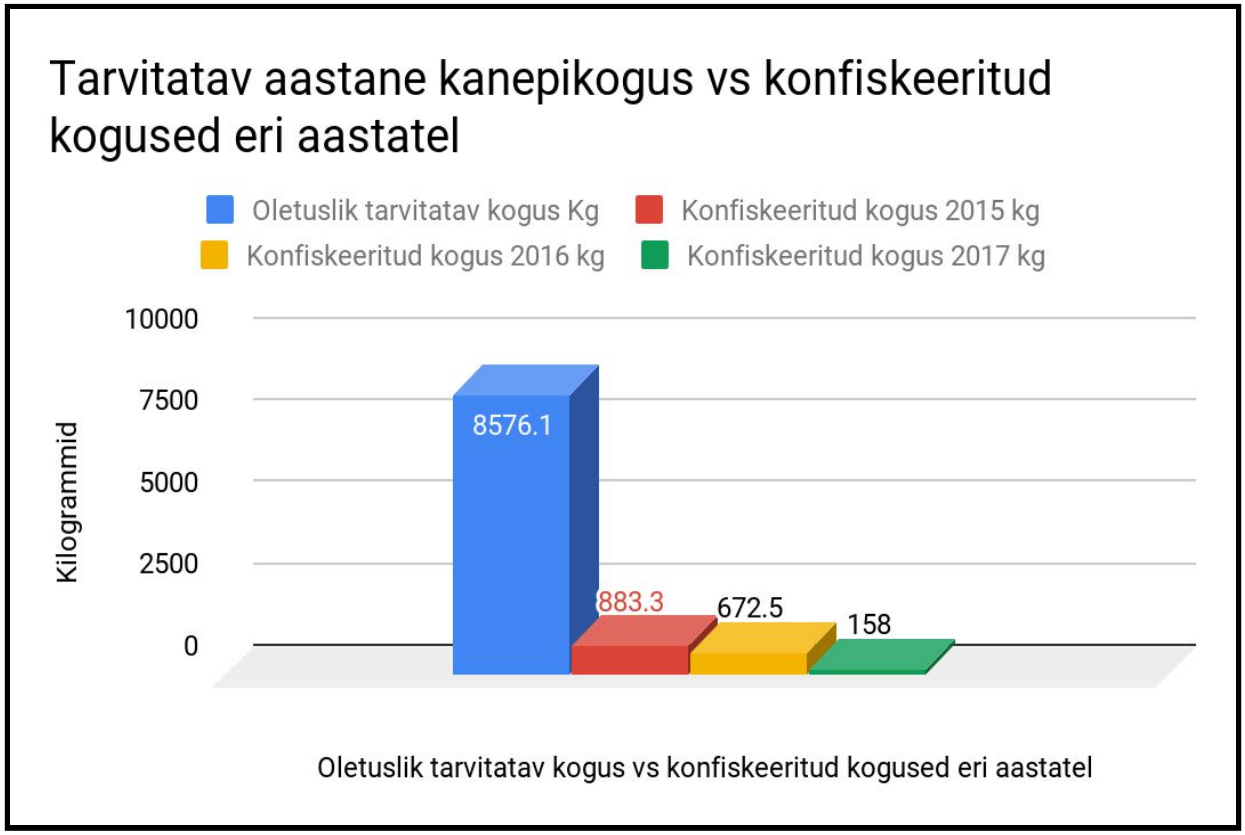

Aastal 2015 konfiskeeriti kokku **~10,5%** kogu käideldavast kanepimahust. Arvestada tuleb, et juhul, kui konfiskeeritakse kanepitaimed, läheb kaalumisele terve taim, koos varte, juurte ja lehtedega. Varred, juured ja lehed ei ole müüdavad kanepisaadused, seega tegelik konfiskeeritud kanepi hulk on väiksem, kui graafikutelt nähtub.

Tasub märkida, et:

1. oletatav aastane tarvitatav kanepi kogus (8,5 tonni) kaalub rohkem kui üks täiskasvanud Aafrika savannielevant.;
2. 8,5 miljonist grammist saaks 1 300 000 Eesti elanikku ennast joovastada ~20 korda;
3. illegaalne aastane kanepikäive võib olla 171 500 000 EUR, mis on võrreldav
    - Tartu linna 2019 aasta prognoositava tuluga: 170 000 000.-
    - 2016 aasta Politsei-ja piirivalveameti eelarvega: 173 300 000.-
    - aasta 2017 kõrghariduskuludega: 183 000 000.-
    - aastal 2016 tõdetud päästeameti prognoositava eelarvepuudujäägiga 10 aasta jooksul: 148 700 000.-
    - Aastal 2018 kogus jõulutunnel rekordilised 331 662 eurot toetust. Maksustades aastase kanepikäibe, oleks ainult käibemaksust laekuv summa ligikaudu 100 korda suurem.
4. nelja aastaga kriminaalidele kingitava raha 638 000 000.- eest:
    - saaks ehitada ~1,6 superhaiglat Lasnamäele;
    - 4 aastaga saaks ehitada 15,5 Reidi teed.

6) **Tihti on jutuks tulnud, et kanep koormaks liigselt tervishoiusüsteemi**. Tänuväärselt teeb TAI sellealast statistikat, mis on veebist vabalt kättesaadav ja kuhu on kogutud alkoholi-ja kanepikahjud aastast 1997. Soovitan siinkohal aegsasti end luubiga varustada, kuna suurusjärkude erinevuse tõttu võib oluline info lihtsalt märkamatuks jääda.

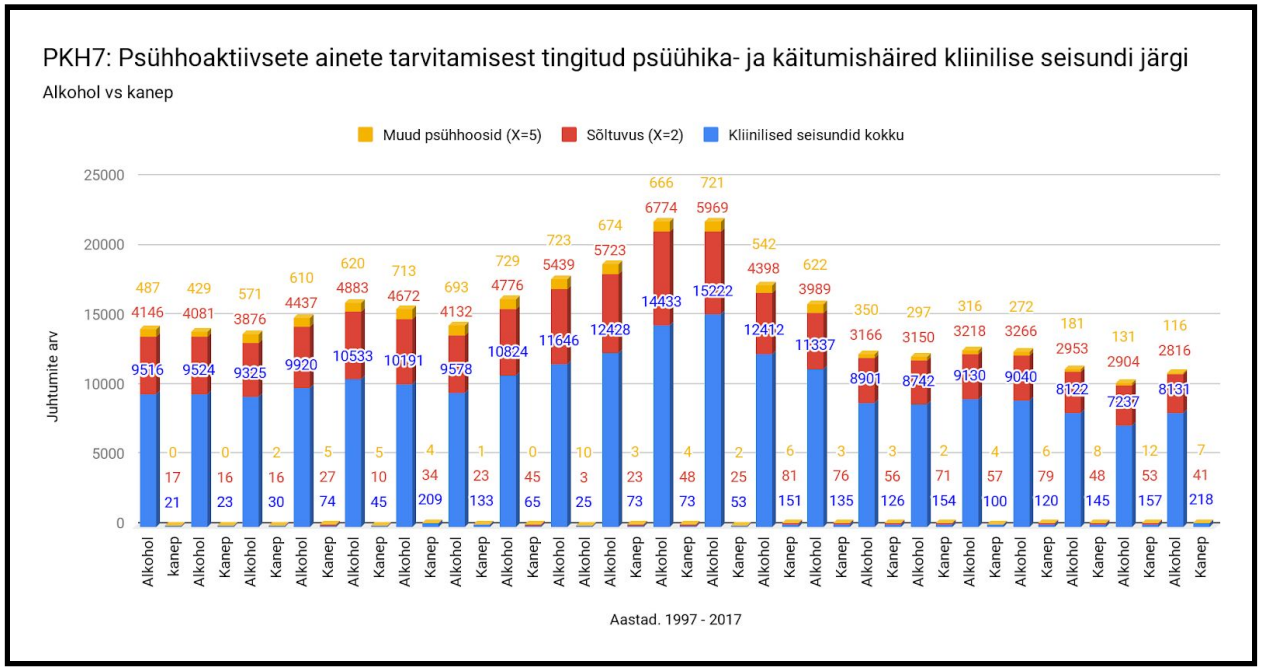

Võttes kõige “hullema” kanepiaasta (2017) ja võrreldes seda kõige “leebema” (2016) alkoholiaastaga, on alkoholist tingitud kliiniliste seisundite üldarv 33,2 korda (ehk 3320%) suurem kui kanepist tingitud seisundite üldarv. Tõsi, antud tabel ei ole viidud ühtsetele alustele. Õnneks järgmine on.

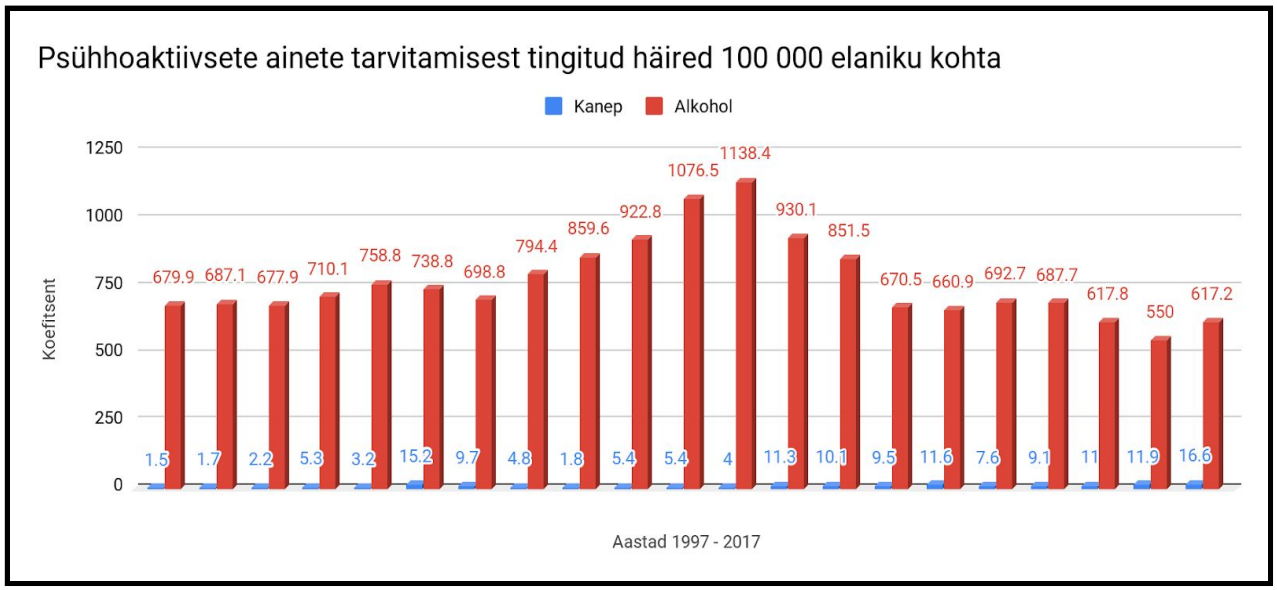

Kanepi legaliseerimisega kaasneks ka alkoholitarvitamise langus. Pea 800 vastuse peale on laekunud sadakond vastust, kus vastaja väidab, et on alkoholi tarvitamist kõvasti piiranud või alkoholist loobunud. Mitmed on väitnud ka tubakasuitsetamisest loobumist. Alkoholitarbimise languse näiteid on ka riikidest, kus kanepi tarvitamine on reguleeritud; nt Forbes kirjutas, et meditsiinilise kanepiga osariikides langes alkoholi müük 15%. Asi on läinud nii absurdseks, et alkoholitootjad rebrändivad alkoholivaba ja kanepimolekule sisaldavat õlut "terviseõluks."

#299

03/29/2018 / 420ESTONIA / 0 COMMENTS

Age: *50 Years*

Habitual use time: *15 Years*

First Trial: *35 Years*

Average amount used per month: *0-2.0 grams*

Comment: *"Väga suure tõenäosusega oleksin kanepiga tutvumata, end alkosõltlasena ammu surnuks joonud."*

On teada, et alkohol koormab tervishoiusüsteemi ja alkoholipoliitika on kimpus joomismäära alandamisega. Maailma tervishoiuorganisatsioon on öelnud, et alkoholitarbimine, mis on suurem kui 6 liitrit puhast alkoholi *per capita,* päädib ulatuslike kuludega tervishoius. Vastavalt 2017 Siseministeeriumi alkoholipoliitika faktilehele, tuginedes 2015 aasta andmetele väideti, et alkoholi kogukahjud jäid hinnanguliselt 490 000 000 euro juurde.

Marje Josing on kirjutanud: „Eesti riik ei ole nii rikas, et kinni maksta alkoholi liigtarbimisest tekkivaid kahjusid ja eesti rahvas on liiga väike, et kaotada läbi alkoholi nii palju elusid. Seega kõik sammud, mis aitavad liigtarbimist vähendada, on oodatud ja vajalikud.“ Üheks efektiivseks sammuks, tuginedes eelnevale, oleks alkoholile alternatiivi pakkumine kanepi näol.

Samamoodi on laekunud mitmeid vastuseid, kus vastaja väidab, et on asendanud kangemad narkootikumid kanepiga. Paljud väidavad, et saavad oma valudega kanepi toel hakkama ja on loobunud retseptravimitest (valuvaigistitest). Raportid on tähelepanuväärsed, kuna Eesti on esirinnas narkosuremuse poolest ja ka seetõttu, et on leitud, et osariikides, kus kanep on sanktsioneetitult kättesaadav, langeb opioidisuremus.

Their well-done paper, "Recreational Cannabis Legalization and Opioid-Related Death in Colorado, 2000-2015," examined the trend in deaths for 4 years before and 2 years after recreational cannabis was legalized. As shown in the attached figure (from their paper) the rising trend in opioid deaths reversed.

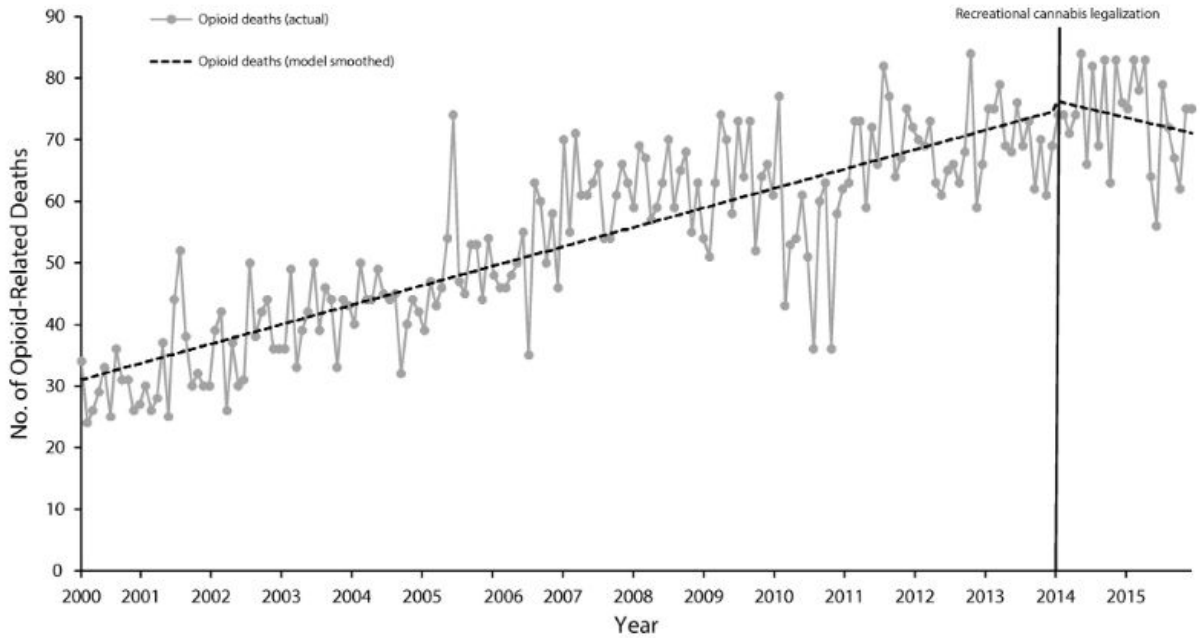

Hästi tehtud uuring, "Meelelahutusliku kanepi legaliseerimine ja opioidisurmad Colorados, 2000-2015" uuris opioidisuremuse tendentse 4 aastat enne kanepi legaliseerimist ja 2 aastat pärast legaliseerimist. Nagu nähtub lisatud graafikult, on opioidisuremuse tõusev trend pöördunud vastupidiseks" (ehk langeb).

#85

11/29/2017 / 420ESTONIA / 0 COMMENTS

Age: 34
Habitual use time: 6 *Years*
First Trial: 27 Years
Average amount used per month: 12 g

Comment: "*Unehäirete ning depressiooniravi tagajärjel jäin sõltuvusse retseptiravimitest (Imovane, Xanax, Valium, Rivotril), kaasnes kehakaalu järsk langus, kehvveresus, suurenesid probleemid üldise sotsiaalse toimetulekuga. Juhuslikult nägin intervjuud inimesega, kellele arst Ameerika Ühendriikides oli sarnastes oludes määranud kõrge CBD ja madala THC sisaldusega kannabinoidravi. Mõni kuu hiljem olin päris suure taustatöö toel jõudnud otsusele sama proovida. Füüsilised võõrutusnähud retseptiravimitest loobumisel kadusid (nagu ka vajadus neid tarvitada), taastus unerütm, söögiisu ning hakkasin elust uuesti rõõmu tundma. Õppisin teistes Euroopa riikides, kuidas kanepit kasvatada, milline on erinevate kannabinoidide mõju ning kuidas seda tarvitada moel, mis ei kahjustaks mu elu ega tervist. Olen täielikult loobunud alkoholist ega tarbi ka tubakat. Kanep on minu jaoks alternatiivne ohutu valik, mille konkurentsitult ohtlikuim aspekt on võimudele vahelejäämine. Ja see on 21. sajandil täiesti ajuvaba, ma loodan väga, et stereotüübid, stigma ning asjatundmatus lähitulevikus väheneb, mitte ei suurene.*"

#328

04/15/2018 / 420ESTONIA / 0 COMMENTS

Vanus/Возраст: 31 *Aastat*
Harjumuslku tarvitamise kestus/*Продленность использования*: *15 Aastat*
Esmaproovimine/Первое пробование: *13 Aastat*
Keskmine kuine tarvitamise kogus/Среднее употребление за месяц: *30 Grammi*

Comment:*"Olin liiga erinev oma isast ja ma ei näinud temas mehelikku eeskujumudelit. Emaga ta käituda ei oskanud ja minu lapsik huvi ja meeletu energia olid talle väljakannatamatud. Hakkasin kanepit proovima. Nii me lõpuks võõraks jäimegi. Teismeeas leidsin eeskuju mujalt, vanematest noormeestest. Hakkasin kasutama nende eeskujul A-d, E-d ja muid kangemaid aineid lahjemast peast, jätsin kooli pooleli ja lõpetasin Viljandi Vanglas. Isa ei käinud mind kordagi 2 aasta jooksul vaatamas. Välja tulles juba teadsin, et olen teinud lõpu keemiaga, aga samas tajusin vanglas olles kanepi potsensiaalseid raviomadusi ja otsustasin, et vabaduses kasutan kanepit edasi.*

Täna mul on 2 tervet last, oma ettevõte, kodu ja stabiilne elu. Ainuke kuritegu, mille eest mind karistada saaks on kanep. Ma ei näe, et mul peaks oleks vähem õigust, otsustada oma (nüüd juba) teadlike valikute üle kui portugaallastel, hollandlastel, hispaanlastel või nüüd ka ameeriklastel. Võiks ju ka viina juua või antidepressante kasutada (või hoopis koos neid kasutada), aga need aitavad veel vähem ja on 100x ohtlikumad. "

Väiksem alkoholitarbimine ja harvem muude narkootikumide kasutamine toob kaasa tervisesüsteemi üldkulutuste alanemise, mida võib liigitada kanepi legaliseerimise kaudseks tuluks. Kahjuks ei ole ma seda rahalises ekvivalendis arvutada suutnud. Samas jätaks alkoholikahjude alandamine vaid 10% ehk umbes nii palju, kui vastajad alkoholi tarbimise alanemist välja toovad, riigieelarvesse ca 49 000 000 eurot rohkem. Vajadusel saaks veel ühe Reidi tee ehitada.

7) **Kanepi seadustamise juures tuuakse tihtilugu välja, et kanepit justkui poleks mõttekas seadustada, sest alkoholi saavat alaealised kätte ja kanepiseadused ei muudaks midagi.**

Jättes delikaatselt vahele sõimuvalangu, mis kanepianarhia nooralkoholismiga õigustamise eest sõrmeotstes sügeleb, keskendun avalikele andmetele, mis olukorda illustreerivad. TAI veebilehelt on leitav [“Uimastite tarvitamine koolinoorte seas: 15–16-aastaste õpilaste legaalsete ja illegaalsete narkootikumide kasutamine Eestis,”](#) mis keskendub uimastite kättesaadavusele alaealiste seas. Raport sisaldab üsnagi häid visuaalseid materjale, mis ilmestavad kanepi reguleerimatuse tulemusi ja alkoholi reguleerimise tulemusi.

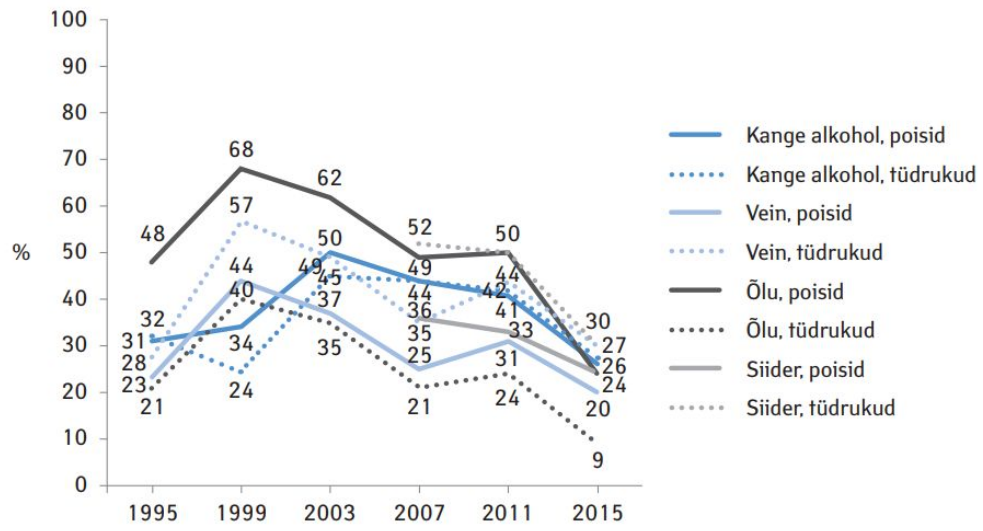

Joonis 3. Viimase 30 päeva jooksul tarvitatud alkohoolsete jookide liigid poiste ja tüdrukute hulgas eri uuringuaastatel (%).

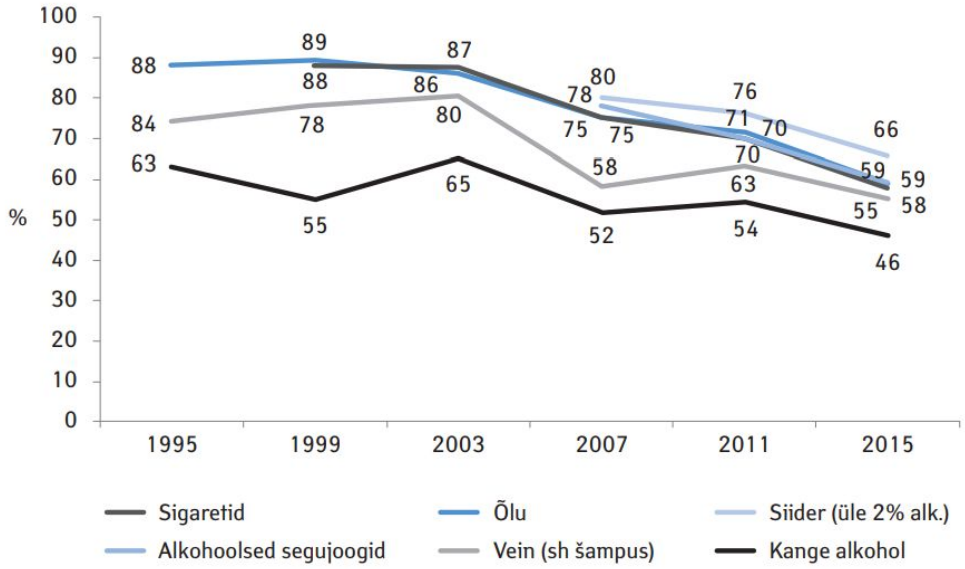

Joonis 5. Õpilaste hinnangud sigarettide ja alkoholi kättesaadavusele („küllalt kerge“ ja „väga kerge“ vastanute osakaal) (%).

Graafikud näitavad, et vaatamata kogu “kergele” kättesaamisele on alkoholitarbimine alaealiste seas alates 2003. aastast järjepidevalt alanenud. Kättesaadavuse osas selgub samuti väga alarmeeriv trend — nimelt saavad alaealised 27,6% juhtudest alkoholi oma vanematelt. Selle asemel, et kanepituru mõistuspärast reguleerimist takistada, põhjendades seda alaealiste alkoholismiga, oleks paslik peeglisse kiigata. Tõenäolislet ei oleks alkohol nii kergelt kättesaadav, kui vanemad seda nii kättesaadavaks ei teeks. Alaealised on suutnud omal käel poest või baarist alkoholi osta ainult 8,8% juhtudest. Vanemad annavad lastele alkoholi kolm korda tihedamini, kui alaealistel seda poest osta õnnestub. Tasub märkida, et Kanadas jõustus legaliseerimisega koos seadus, mis näeb ette kuni 14 aastat vangistust kanepi ostmise eest alaealisele. Eestis alaealisele alkoholi ostmise eest on võimalik määrata aastane vangistus või kuni 1200 eurone trahv.

Tabel 3. Alkoholi saamise kohad viimasel korral, kui tarvitati alkoholi

Alkoholi saamise koht	n	%
Sõbrad ostsid või pakkusid mulle	949	45,6
Ema või isa pakkus mulle	487	23,4
Keegi teine ostis või pakkus mulle	360	17,3
Võtsin kodust	190	9,1
Ostsin toidupoest, alkoholipoest, bensiinijaamast	153	7,4
Keegi, keda ma ei tunne, ostis või pakkus mulle	116	5,6
Ema või isa ostis mulle	87	4,2
Ostsin pubist, restoranist	30	1,4

Kanepi kättesaadavus on püsinud üldjoontes muutumatuna viimastel aastatel, samas ajalooliselt näidanud pigem tõusutrendi.

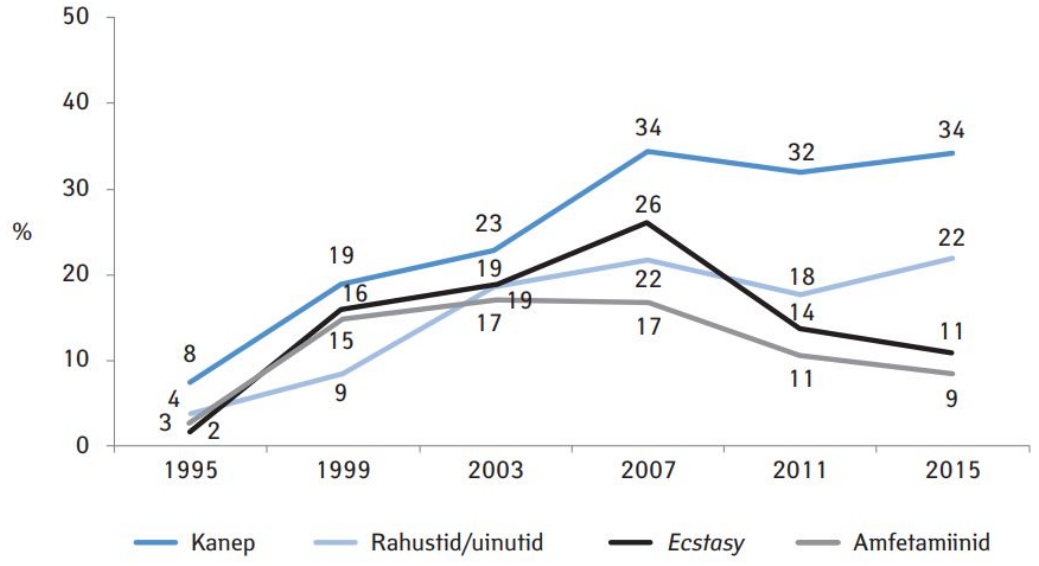

Joonis 10. Nimetatud aineid küllalt või väga kergesti kättesaadavaks pidanud õpilaste osakaal (%).

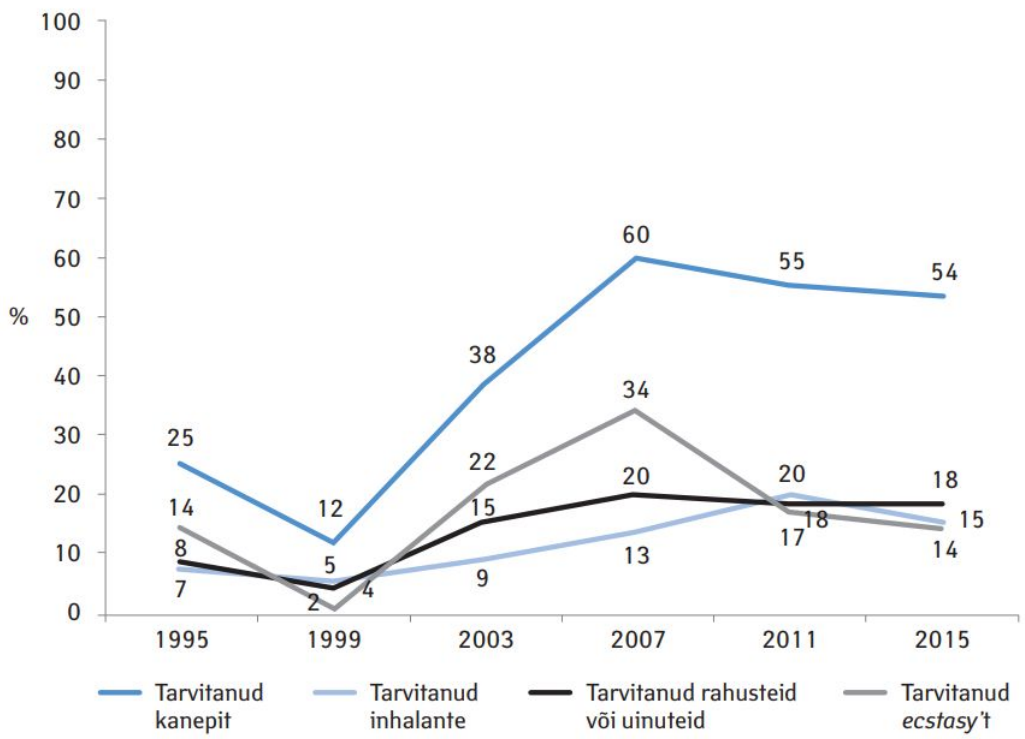

Joonis 11. Narkootikumide tarvitamine sõprade seas (%).

Kuigi alkoholitarvitamist ja kanepitarvitamist on äärmiselt keeruline ühtsetel alustel võrrelda, võib üht-teist sarnast siiski leida.

- Esiteks leiavad rohkem kui pooled küsitletutes, et alkoholi on võrdlemisi kerge hankida ja kuigi kanepi näitaja on selles küsimuses 34%, teab **54%** küsitletutest kedagi, kes kanepit tõenäoliselt tarvitab. Kui on teada kanepitarvitaja, siis ei ole ka kanepi hankimine probleemiks.
- Teiseks oli viimase 30 päeva jooksul alkojoobes olnud alaealiste osakaal vastanute seas 8%. Viimase 30 päeva jooksul kanepit tarbinud noorte osakaal oli samuti 8%. See annab mõista, et kanepit ja alkoholi võib olla ühtviisi kerge hankida.

Igal juhul näitavad graafikud selgelt, et reguleerimine on kasulikum kui anarhia. Samamoodi annavad eelmainitud sarnasused kanepi ja alkoholi vahel aimu, et noortel ei ole mingeid probleeme kanepi hankimisega ja selle tarvitamine on võrreldav alkoholi tarvitamisega.

Umbes kuu aega tagasi sain vastuse küsitlusele, kus 18 aastane vastaja kirjutas, et proovis kanepit, kui oli 7 aastat vana. Mul on kolm last. Mida peaks lapsevanem tegema, kui näeb sellist narkopoliitika tulemust, endal seitsmeaastane laps kodus?

#631

02/02/2019 / ADMIN / 0 COMMENTS / EDIT

Vanus/Возраст: **18** ***aastat***
Harjumusliku tarvitamise kestus/Продленность использования: **3-4 aastat**
Esmaproovimine/Первое пробование: ***7 aastaselt***
Keskmine kuine tarvitamise kogus/Среднее употребление за месяц: **PALJU**

Kommentar/ Комментарии:
Kanep aitas mul depressioonist lahti saada

Ma ei tea, mida teie teete. Mina legaliseerin kanepi ja kutsun teid legaliseerimist toetama!